

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 iulie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2018, declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, în cauza penală în privința inculpatului

Șalari Oleg XXX, născut la XXX,
originar din XXX, domiciliat în
XXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 04.01.2018 - 13.02.2018;
2. Instanța de apel: 07.03.2018 - 11.04.2018;
3. Instanța de recurs: 14.06.2018 - 25.07.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul central din 13 februarie 2018, Șalari Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.145 alin.(2) lit.e¹) Cod penal la 10 ani închisoare și în baza art.201¹ alin.(1) lit.a), b) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, lui Șalari Oleg i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 10 ani și 6 luni închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 6255,12 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Șalari Oleg, la 19 octombrie 2017, ora 22.00, aflându-se la domiciliul său din XXX, unde locuiește împreună cu soția Șalari Ludmila și mama acesteia Arsenii Anna, urmărind scopul impunerii voinței sale și a controlului personal, provocării stării de tensiune și suferinței psihice, ca urmare a conflictului inițiat de către acesta, a manifestat un comportament agresiv și violent față de soția sa Șalari Ludmila, asupra căreia dânsul a aplicat violența fizică exprimată prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii peste cap și față, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.189-D din 15.11.2017, vătămări corporale neînsemnate sub formă de echimoză la față care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent, posibil cu pumnul la data indicată, cât și psihologică exprimată prin înjosire, provocarea stărilor de tensiune și de suferință psihică, acțiuni ilegale în rezultatul cărora lui Șalari Ludmila i-au fost provocate puternice suferințe fizice și psihice.

Tot el, la 29 octombrie 2017, ora 18.00, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool și aflându-se la domiciliu său din XXX, a inițiat un conflict cu soția și soacra sa Arsenii Anna, cu care locuia într-o gospodărie, după care a luat din safeu arma de model „TOZ 34”, deținută legal în baza permisului nr.0704 valabil până la 20.10.2020 și intenționat a

efectuat o împuşcătură în direcţia ultimei, în regiunea cutiei toracice, în consecinţă aceasta decedând pe loc.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.220 din 30.10.2017, decesul cet. Arsenii Anna a survenit la 29 octombrie 2017 în rezultatul plăgilor cauzate prin aplicarea armei de foc cu alice oarbe a toracelui penetrante în cavitatea pleurală cu lezarea cordului şi pulmonilor, condiţionând hemoragie externă şi internă. Plăgile localizate pe suprafaţa anterioară a toracelui (3 pe dreapta şi 6 pe stânga), canalul de rănire are direcţie anterior-posterior, puţin de la stânga spre dreapta. Împuşcătura a fost produsă din arma cu alice. De asemenea, la expertiza medico-legală a cadavrului au fost depistate şi plăgi transfixiante prin arma de foc cu alice a braţului şi cotului pe stânga. Între plăgile cauzate prin arma de foc a cutiei toracice şi deces se găseşte legătură cauzală directă, alte vătămări corporale decât plăgile cauzate prin aplicarea armei de foc la expertiza cadavrului nu au fost depistate.

3. Împotriva sentinţei a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte şi pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, prin care O.Şalari să fie condamnat în baza art.145 alin.(2) lit.e¹) Cod penal la 30 de ani închisoare şi în baza art.201¹ alin.(1) lit.a), b) Cod penal la 2 ani închisoare, iar în temeiul art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, să-i fie stabilită pedeapsă definitivă de 30 de ani închisoare, în penitenciar de tip închis şi să fie încasate de la inculpat cheltuielile judiciare în mărime de 6255,12 lei, invocând că instanţa nu a dat deplină eficienţă prevederilor art.61, 75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea blândă; - instanţa nu a ținut cont de faptul că în rezultatul acţiunilor inculpatului a decedat o persoană; - pedeapsa aplicată inculpatului nu este echitabilă, precum şi nu este în măsură să-şi realizeze scopul de corectare şi reeducare a inculpatului, şi de prevenire de săvârşire de noi infracţiuni atât din partea acestuia, cât şi din partea altor persoane; - instanţa neîntemeiat a respins solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 6255,12 lei ca neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Bălţi din 11 aprilie 2018, apelul declarat de către procuror a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluţiei pronunţate instanţa de apel a reţinut că sentinţa a fost contestată doar în partea stabilirii pedepsei penale şi cheltuielilor judiciare.

Cu referire la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei penale, instanţa de apel a conchis că prima instanţă a dat deplină eficienţă prevederilor art.7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de circumstanţele cauzei, de gravitatea infracţiunii săvârşite, de persoana inculpatului, care anterior a comis şi alte fapte infracţionale, că la locul de trai se caracterizează pozitiv, că circumstanţe atenuante nu au fost reţinute, iar drept circumstanţă agravantă a fost reţinută comiterea infracţiunii în stare de ebrietate cu folosirea armei de foc, că şi-a recunoscut vina şi s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, precum şi de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, şi corect a determinat termenul executării pedepsei închisorii.

Consecvent, instanţa de apel a precizat că argumentele apelatului, precum că pedeapsa aplicată este prea blândă nu sunt întemeiate, or, aceasta a fost stabilită reieşind din noile limite calculate potrivit art.364¹ Cod de procedură penală.

Nu este întemeiată nici solicitarea acuzatorului de stat privind aplicarea faţă de inculpat a unei pedepse de 30 de ani închisoare, or, aceasta vine în contradicţie cu principiul umanismului prevăzut de art.4 Cod penal.

Cu referire la cheltuielile judiciare, instanţa de apel a considerat că prima instanţă corect a respins solicitarea procurorului în acest sens, deoarece, în virtutea prevederilor art.227, 228 Cod de procedură penală, cheltuielile privind efectuarea expertizelor judiciare,

pentru constatarea vătămarilor corporale ale părților vătămate, și ale inculpatului, solicitate de către organul de urmărire penală, nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare care urmează a fi achitate de către inculpat.

Mai mult, instanța de apel a precizat că, reieșind din prevederile art.75 alin.(3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr.68 din 14.04.2016, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art.142 alin.(2) Cod de procedură penală.

În speță, ordonatorul expertizei judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o cerere din partea părților, iar cheltuielile pentru birotică, nu se atribuie la cheltuieli de judecată.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei și cheltuielilor judiciare, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.61 și 75 Cod penal stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea blândă; - instanța nu a ținut cont că inculpatul anterior a comis și alte fapte infracționale, inclusiv cu amenințarea folosirii armei de foc și că infracțiunea a fost săvârșită fiind în stare de ebrietate; - inculpatului îi este imputată săvârșirea a două infracțiuni, dintre care una face parte din categoria celor excepțional de grave soldată cu decesul unei persoane; - instanța neîntemeiat a respins solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procuror în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă drept temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept în cazul în care nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și atunci când instanța de apel a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile respective în raport cu motivele invocate, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare.

Totodată, Colegiul reține că autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la pedeapsa stabilită lui O.Șalari și respingerea solicitării încasării cheltuielilor judiciare.

Respectiv, examinând argumentele recurentului, precum că instanțele de fond incorect au individualizat pedeapsa inculpatului, aplicându-i acestuia o pedeapsă prea blândă, Colegiul îl consideră neîntemeiat.

La acest capitol Colegiul penal remarcă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform părții descriptive a deciziei, instanța de apel a menționat că la aplicarea pedepsei s-a ținut cont de gradul pericolului social al infracțiunilor săvârșite, de circumstanțele atenuante prezente în cauză, precum și de persoana inculpatului. În continuare, instanța a reținut ca circumstanțe atenuante recunoașterea vinei și căința sinceră a inculpatului în cele săvârșite, autodenunțarea acestuia, acceptarea examinării cauzei în baza art.364¹ Cod de procedură penală, caracteristica pozitivă de la locul de trai.

Prin urmare, Colegiul conchide că concluzia instanțelor corespunde circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, aceasta fiind aplicată în limitele legii. Deci, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, instanța de recurs nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Pedeapsa este stabilită inculpatului cu respectarea prevederilor art.61, 75-76 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală, în limita sancțiunii normelor penale în baza cărora acesta a fost declarat vinovat, ținându-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunilor comise, de persoana acestuia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea. Astfel, Colegiul penal conchide că pedeapsa aplicată inculpatului este individualizată conform prevederilor legale.

Mai mult, Colegiul penal constată că recurentul în recurs invocă aceleași motive pe care le-a invocat și în apel, iar instanța de apel examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra lor, indicând temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea lor, precum și motivele adoptării soluției, pe care Colegiul penal și-o asumă în totalitate.

Având în vedere acest aspect, instanța de recurs își însușește în întregime alegațiile instanței de apel (f.d.238-248), redate succint la pct.4 al prezentei decizii și consideră că o expunere repetată asupra lor este inutilă, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza *Albert vs România* din 16.02.2010, în pct.37 al Hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenția EDO obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos*, 19.04.1994). Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle împotriva Finlandei*, 19.12.1997).

Prin urmare, argumentele recurentului privind dezacordul cu pedeapsa stabilită inculpatului și respingerea solicitării de încasarea a cheltuielilor de judecată în mărime de 6255,12 lei pentru efectuarea expertizelor judiciare în cauză, sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel la acest capitol fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Analizând materialele cauzei și hotărârea judecătorească atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea acesteia.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Bodareu Octavian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui Șalari Oleg, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 22 august 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu